

Laidiens: 03.09.1996., Nr. 147

Ministru kabineta noteikumi Nr.340

Rīgā 1996.gada 27.augustā (prot. nr.43 5.§)

Noteikumi par valsts un pašvaldību sociālās aprūpes iestādēm

Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likuma 14.panta 3.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi regulē veco ļaužu pansionātu, pansionātu personām ar garīga rakstura traucējumiem un specializēto sociālās aprūpes valsts centru (turpmāk tekstā — "sociālās aprūpes iestādes") darbību un nosaka, ka sociālās aprūpes iestādes dibinātājam saskaņā ar likumu "Par uzņēmējdarbību" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1990,42.nr.; 1991,27./28.nr.; 1992,22./23.nr.; 1993,374., 12./13., 18./19.,20./21., 22./23.nr.; Latvijas Vēstnesis, 1994,29.,77.nr.; 1995,59., 177.nr.; 1996,64.nr.) ir tiesības brīvi izvēlēties uzņēmējdarbības formu.
2. Šie noteikumi nosaka sociālās aprūpes iestāžu galvenos uzdevumus un kārtību, kādā personas tiek uzņemtas un uzturētas sociālās aprūpes iestādēs un izrakstītas no tām.
3. Sociālās aprūpes iestādēs uzņem pirmās un otrās grupas invalīdus no 18 gadu vecuma un pensijas vecumu sasniegušās personas, kurām nepieciešama pastāvīga vai pagaidu sociālā un medicīniskā aprūpe sociālās aprūpes iestādē (turpmāk tekstā — "persona"), ja minētās personas saskaņā ar labklājības ministra apstiprinātu instrukciju par medicīniskām indikācijām un kontrindikācijām uzņemšanai veco ļaužu pansionātos un pansionātos personām ar garīga rakstura traucējumiem (turpmāk tekstā — "instrukcija") drīkst uzturēties attiecīgajā sociālās aprūpes iestādē.
4. Sociālās aprūpes iestādes var būt Labklājības ministrijas pārziņā vai attiecīgo pašvaldību institūciju pakļautībā.
5. Sociālās aprūpes iestādes savā darbībā ievēro Satversmi, citus tiesību aktus un šos noteikumus, bet pašvaldību institūcijām pakļautās sociālās aprūpes iestādes — arī attiecīgās pašvaldības institūcijas lēmumus un rīkojumus.

II. Sociālās aprūpes iestādes galvenie uzdevumi

6. Sociālās aprūpes iestādei ir šādi galvenie uzdevumi:
 - 6.1. nodrošināt personu ar dzīvojamo platību, kurā ir sadzīvei nepieciešamais inventārs;
 - 6.2. apgādāt personu ar veļu, apģērbu un apaviem;
 - 6.3. organizēt racionālu ēdināšanu, ņemot vērā katras personas vecumu un veselības stāvokli;
 - 6.4. ja nepieciešams, nodrošināt personas somatisko medicīnisko aprūpi un psihiatrisko medikamentozu terapiju;

- 6.5. veikt sociālās, darba un medicīniskās rehabilitācijas pasākumu kompleksu atbilstoši katras personas fiziskajam un psihiskajam stāvoklim;
- 6.6. ja nepieciešams, apgādāt personu ar rehabilitācijas līdzekļiem (kompensatoriem);
- 6.7. organizēt kultūras pasākumus;
- 6.8. pēc personas vēlēšanās organizēt garīgo aprūpi atbilstoši personas konfesijai piederībai;
- 6.9. ja nepieciešams, organizēt palīdzību personas individuālo sociālo problēmu risināšanā, kā arī nodrošināt juridisko palīdzību.

III. Uzņemšana sociālās aprūpes iestādē

- 7. Nepieciešamību uzņemt personu sociālās aprūpes iestādē, pamatojoties uz iesniegtajiem personas dokumentiem, nosaka tās pašvaldības sociālās palīdzības dienests, kuras administratīvajā teritorijā ir personas dzīvesvieta.
- 8. Veco ļaužu pansionātā uzņem pensijas vecumu sasniegušās personas un invalīdus ar fiziska rakstura traucējumiem saskaņā ar šo noteikumu 3.punktu, kā arī pamatojoties uz šādiem dokumentiem:
 - 8.1. personas iesniegums;
 - 8.2. ārstniecības iestādes izsniegta medicīnas izziņa personas uzņemšanai sociālās palīdzības institūcijā;
 - 8.3. vispārēja profila veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas izsniegta invaliditātes izziņa (ja persona nav sasniegusi pensijas vecumu);
 - 8.4. personas vai tās apgādnieka (apgādnieku) un pašvaldības institūcijas (kurai ir pakļauta attiecīgā sociālās aprūpes iestāde) līgums par personas uzturēšanās samaksu sociālās aprūpes iestādē Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.
- 9. Pansionātā personām ar garīga rakstura traucējumiem uzņem personas ar garīgās attīstības traucējumiem vai hroniskām garīgām slimībām saskaņā ar šo noteikumu 3.punktu, kā arī pamatojoties uz šādiem dokumentiem:
 - 9.1. personas vai tās aizgādņa iesniegums;
 - 9.2. ārstniecības iestādes izsniegta medicīnas izziņa personas uzņemšanai sociālās palīdzības institūcijā;
 - 9.3. ārsta psihiatra atzinums;
 - 9.4. speciāla profila veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas izsniegta invaliditātes izziņa (ja persona nav sasniegusi pensijas vecumu);
 - 9.5. personas vai tās aizgādņa un sociālās aprūpes iestādes līgums, kuru noslēdz personas uzņemšanas dienā (1. un 2.pielikums).
- 10. Specializētajā valsts centrā personu uzņem atbilstoši labklājības ministra apstiprinātam attiecīgā centra nolikumam.
- 11. Persona, iestājoties sociālās aprūpes iestādē uz pastāvīgu dzīvi, uzrāda un iesniedz reģistrācijai dzīvesvietā pasi, kurā ir atzīme par izrakstīšanu no iepriekšējās dzīvesvietas un norādīts personas kods.
- 12. Personu pagaidu aprūpei uzņem atbilstoši sociālās aprūpes iestādē noteiktajai kārtībai, kas saskaņota ar institūciju, kuras pārziņā vai pakļautībā ir attiecīgā sociālās aprūpes iestāde.

IV. Uzturēšanās sociālās aprūpes iestādē

13. Personas uzņemšanu sociālās aprūpes iestādē noformē ar sociālās aprūpes iestādes vadītāja vai direktora (turpmāk teksta — "direktors") rīkojumu iestāšanās dienā un reģistrē sociālās aprūpes iestādē dzīvojošo personu uzskaites žurnālā.

14. Katrai sociālās aprūpes iestādē uzņemtajai personai iekārto personas lietu un citu dokumentāciju atbilstoši labklājības ministra noteiktajām prasībām.

15. Ja persona vēlas pāriet dzīvot uz citu atbilstošu sociālās aprūpes iestādi, tad persona vai tās aizgādnis personiski vai ar sociālās aprūpes iestādes starpniecību iesniedz rakstisku iesniegumu institūcijā, kuras pārziņā vai pakļautībā ir tā sociālās aprūpes iestāde, uz kuru persona vēlas pāriet dzīvot.

16. Persona bez izrakstīšanās no sociālās aprūpes iestādes ar direktora piekrišanu var atstāt sociālās aprūpes iestādi uz laiku līdz vienam mēnesim. Lai saņemtu direktora piekrišanu, jāiesniedz šādi dokumenti:

16. 1. veco ļaužu pansionātā — personas rakstisks iesniegums;

16.2. pansionātā personām ar garīga rakstura traucējumiem — personas vai tās aizgādņa rakstisks iesniegums vai, ja aizgādņa nav, citas personas rakstisks apliecinājums par personas uztura nodrošināšanu, kā arī ārsta psihiatra atzinums, ka personas veselības stāvoklis ļauj tai uzturēties ārpus sociālās aprūpes iestādes.

17. Sociālās aprūpes iestāde neapmaksā ceļa un uzturēšanās izdevumus ārpus sociālās aprūpes iestādes.

V. Izrakstīšana no sociālās aprūpes iestādes

18. Personas izrakstīšanu no sociālās aprūpes iestādes noformē ar direktora rīkojumu, kas saskaņots ar institūciju, kuras pārziņā vai pakļautībā ir attiecīgā sociālās aprūpes iestāde.

19. No veco ļaužu pansionāta personu izraksta:

19.1. pēc personas rakstiska iesnieguma—ja persona vēlas dzīvot patstāvīgi ārpus sociālās aprūpes iestādes vai pāriet dzīvot uz citu atbilstošu sociālās aprūpes iestādi;

19.2. ja personu, kura saskaņā ar instrukciju nedrīkst atrasties attiecīgajā sociālās aprūpes iestādē, pārvieto uz atbilstošu sociālās aprūpes iestādi vai specializētu ārstniecības iestādi;

19.3. ja personai atkārtotā pārbaudē noteikta trešā invaliditātes grupa un persona nav sasniegusi pensijas vecumu;

19.4. ja personai invaliditātes grupa atkārtoti nav noteikta un persona nav sasniegusi pensijas vecumu;

19.5. ja persona sistemātiski pārkāpj sociālās aprūpes iestādes iekšējās kārtības noteikumus.

20. No pansionāta personām ar garīga rakstura traucējumiem personu izraksta:

20. 1. pēc personas rakstiska iesnieguma — ja ir ārsta psihiatra atzinums, ka personas veselības stāvoklis ļauj personai patstāvīgi dzīvot ārpus sociālās aprūpes iestādes;

20.2. pēc personas aizgādņa rakstiska iesnieguma — ja ir pašvaldības (kuras administratīvajā teritorijā ir aizgādņa dzīvesvieta) sociālās palīdzības dienesta atzinums, ka aizgādnim ir iespējas nodrošināt personai uzturu;

20.3. pēc personas vai tās aizgādņa rakstiska iesnieguma — ja persona pāriet dzīvot uz citu atbilstošu sociālās aprūpes iestādi;

20.4. ja personu, kura saskaņā ar instrukciju nedrīkst atrasties attiecīgajā sociālās aprūpes iestādē, pārvieto uz atbilstošu sociālās aprūpes iestādi vai specializētu ārstniecības iestādi;

- 20.5. ja personai atkārtota pārbaude noteikta trešā invaliditātes grupa un persona nav sasniegusi pensijas vecumu;
- 20.6. ja personai invaliditātes grupa atkārtoti nav noteikta un persona nav sasniegusi pensijas vecumu.
21. No specializētā valsts centra personu izraksta atbilstoši labklājības ministra apstiprinātam attiecīgā centra nolikumam.
22. Ja personu izraksta no sociālās aprūpes iestādes, personas rīcībā nodod sociālās aprūpes iestādē izsniegto apģērbu, kā arī tai piederošās personiskās mantas un dokumentus.

VI. Sociālās aprūpes iestādes vadība

23. Sociālās aprūpes iestādi vada direktors, kuru amatā iecēlusi tā institūcija, kuras pārziņā vai pakļautībā ir attiecīgā sociālās aprūpes iestāde.
24. Direktoram ir šādi pienākumi:
- 24.1. atbildēt par tiesību aktu ievērošanu sociālās aprūpes iestādē, par sociālās aprūpes iestādes darbības nodrošināšanu un paredzēto uzdevumu izpildi, kā arī par finansu līdzekļu un materiālo līdzekļu racionālu izmantošanu;
- 24.2. saskaņā ar tiesību aktiem lemt par sociālās aprūpes iestādei piešķirto asignējumu un ieņēmumu izmantošanu atbilstoši iestādes uzturēšanas un pasākumu izmaksu tāmei;
- 24.3. apstiprināt iekšējās kārtības noteikumus, noteikt darbinieku pienākumus un nodrošināt darbinieku kvalifikācijas celšanu;
- 24.4. pēc saskaņošanas ar institūciju, kuras pārziņā vai pakļautībā ir sociālās aprūpes iestāde, noteikt sociālās aprūpes iestādes struktūru, apstiprināt štatu sarakstu un noteikt darbinieku algas apmēru (noteikto limitu ietvaros);
- 24.5. nodrošināt personāla dokumentācijas, grāmatvedības, lietvedības un pārējās dokumentācijas pareizu iekārtošanu, izpildi un glabāšanu tiesību aktos noteiktajā kārtībā;
- 24.6. apstiprināt iekšējās kārtības noteikumus sociālās aprūpes iestādē dzīvojošajām personām;
- 24.7. nodrošināt personām piešķirtās pensijas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta daļas izmaksu un sociālās aprūpes iestādes rīcībā paliekošās pensijas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta daļas izlietošanu saskaņā ar Ministru kabineta 1995.gada 10.oktobra noteikumiem nr.309 "Noteikumi par kārtību, kādā tiek apmaksāta personu uzturēšanās sociālās aprūpes iestādēs" (Latvijas Vēstnesis, 1995, 168.nr.) un citiem tiesību aktiem;
- 24.8. nodrošināt tiesību aktos noteikto prasību ievērošanu ugunsdrošības, darba aizsardzības, veselības aizsardzības, apkārtējās vides aizsardzības un citās jomās;
- 24.9. izstrādāt sociālās aprūpes iestādes nolikumu saskaņā ar šiem noteikumiem un iesniegt to apstiprināšanai institūcijā, kuras pārziņā vai pakļautībā ir attiecīgā sociālās aprūpes iestāde.
25. Direktoram ir šādas tiesības:
- 25.1. bez īpaša pilnvarojuma rīkoties sociālās aprūpes iestādes vārdā;
- 25.2. pārstāvēt sociālās aprūpes iestādes intereses valsts un pašvaldību institūcijās, uzņēmumos (uzņēmēj sabiedrībās), kā arī sabiedriskajās un reliģiskajās organizācijās;
- 25.3. savas kompetences ietvaros rīkoties ar sociālās aprūpes iestādes mantu un naudas līdzekļiem;
- 25.4. atvērt norēķinu kontus bankas vai Valsts kases norēķinu centra;